

***PROGRAM PROFILAKTYKI
PRZEDSZKOŁA NR 86
„TĘCZOWY ŚWIAT” W POZNANIU***

REALIZACJA rok szkolny 2015/2016

OPRACOWAŁA : DOMINIKA NOWICKA

PLAN PROGRAMU PROFILAKTYKI

- I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA TREŚCI ZAWARTYCH W PROGRAMIE
- II. WSTĘP
- III. CELE PROGRAMU
- IV. ADRESACI PROGRAMU
- V. METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU
- VI. BLOKI TEMATYCZNE PROGRAMU PROFILAKTYKI I ICH CHARAKTERYSTYKA
- VII. EWALUACJA PROGRAMU

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA TREŚCI ZAWARTYCH W PROGRAMIE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 72
- Konwencja o Prawach Dziecka – art. 3, art. 19, art. 33
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 r. (Dz.U.poz.803) zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z póź. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 czerwca 2012 (Dz. U. 2012 poz. 752) w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników

II. WSTĘP

Profilaktyka = ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi, w pedagogice zaś ma na celu zapobieganie powstawaniu u dzieci niepożądanych przyzwyczajęń i postaw lub błędów w uczeniu.

[Wincenty Okoń]

Zadaniem przedszkola jest zapewnienie dzieciom właściwych warunków rozwoju fizycznego, umysłowego, emocjonalnego i społecznego, jak i również przygotowanie dziecka do nauki w szkole. Ponadto przedszkole poza edukacją i wychowaniem dzieci, powinno także prowadzić działania profilaktyczne, tzn. zapewniające dzieciom zdrowie i bezpieczeństwo w każdym podejmowanym działaniu. Owa profilaktyka w przedszkolu ma zapobiegać wszelkim niepożądanym zjawiskom w tymże rozwoju. Działaniem profilaktycznym będzie zatem każde pozytywne oddziaływanie pedagogiczne, utrwalające wartościowe cechy, a zapobiegające powstawaniu tych niepożądanych.

Wychowanie jest jednym z głównych obszarów pracy każdego przedszkola. Z działalnością wychowawczą naszego przedszkola nierozzerwalnie związane są treści profilaktyczne rozumiane wielopłaszczyznowo i skierowane w stronę dzieci, rodziców, nauczycieli oraz innych pracowników przedszkola. Bezpieczeństwo i zdrowie dziecka to najważniejsze kwestie, przed którymi stają współcześni wychowawcy. Ma to swoje odzwierciedlenie w prawie stanowionym (Konwencja Praw Dziecka, Konstytucja RP, kodeks wykroczeń). Zjawisko akceleracji oraz postęp cywilizacyjny stawia przed nauczycielem nowe wyzwania. Wymusza konieczność wyposażenia młodego pokolenia w umiejętność przewidywania niebezpieczeństw i zagrożeń, unikania ich, względnie radzenia sobie w już zaistniałych sytuacjach trudnych.

Działania profilaktyczne jako szereg przedsięwzięć, których celem jest zapobieganie niekorzystnym zmianom i skutkom tych zmian w szeroko rozumianych wymiarach zdrowia tj. fizycznym, psychicznym, społecznym i osobistym podejmowane być muszą już na pierwszym etapie edukacji. Treści adresowane do przedszkolaków muszą uwzględniać ich małe doświadczenie życiowe, niewielki zasób sprawdzonych metod radzenia sobie z problemami. Ponadto winny uczyć się jak unikać niebezpiecznych sytuacji, jak rozpoznać i ocenić okoliczności niebezpieczeństw i jak się w związku z tym zachować.

Niniejszy program przeznaczony jest do realizacji zadań z zakresu bezpiecznego funkcjonowania w domu, w przedszkolu oraz poza jego terenem. Program ten zapewnia osiągnięcie celów określonych przez Podstawę Programową wychowania przedszkolnego.

III. CELE PROGRAMU

Cele główne programu:

1. Wdrożenie dzieci do stosowania zasad bezpieczeństwa.
2. Kształtowanie u dzieci umiejętności właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia.

Cele szczegółowe programu:

1. Przekazywanie dzieciom informacji o istniejących w ich otoczeniu zagrożeniach.
2. Wykształcenie i doskonalenie umiejętności skutecznego radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia i proszenia o pomoc odpowiednie osoby.
3. Uczenie zachowania ostrożności w stosunku do obcych osób, zwierząt, roślin i nieznanymi przedmiotów.
4. Ukazywanie dzieciom niebezpieczeństw wynikających z niewłaściwego postępowania.
5. Uczenie i utrwalanie ogólnych zasad (np. prawidłowego poruszania się po drodze/chodniku) oraz zasad wewnątrzprzedszkolnych (np. właściwego korzystania z palcu zabaw, właściwego zachowania się w sali).
6. Doskonalenie umiejętności bezpiecznego poruszania się po drogach, korzystania ze środków komunikacji.
7. Respektowanie powszechnych zakazów/nakazów/kontraktów/zasad panujących w przedszkolu oraz poza jego terenem.
8. Zapobieganie agresji przemocy.
9. Upowszechnianie wiedzy o zdrowiu – promocja zdrowego stylu życia.
10. Tworzenie warunków służących sprawności i aktywności fizycznej dziecka.
11. Podkreślanie szkodliwego wpływu na zdrowie różnego rodzaju używek.
12. Nabywanie przez dzieci umiejętności przeciwstawiania się przemocy fizycznej i psychicznej.

13. Stworzenie dzieciom poczucia bezpieczeństwa w przedszkolu, zapobieganie powstawaniu postaw lękowych u dzieci.
14. Zwiększenie oddziaływań w zakresie poszerzania wiedzy nauczycieli i rodziców dotyczącej profilaktyki.
15. Usamodzielnianie dzieci i kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne postępowanie.
16. Doskonalenie umiejętności korzystania z różnych urządzeń.
17. Rozpoznawanie przez dzieci różnych zagrożeń i nabywanie umiejętności ich unikania.
18. Nawiązanie i rozwijanie współpracy między przedszkolem a różnymi instytucjami w zakresie profilaktyki (np. Policja, Straż Pożarna, Straż Miejska, lekarz, pielęgniarka, psycholog, logopeda).
19. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego korzystania ze środków masowego przekazu (telewizja, Internet).

IV. ADRESACI PROGRAMU

- dzieci 3,4,5,6 – letnie uczęszczające do przedszkola objętego programem;
- nauczyciele zatrudnieni w placówce;
- rodzice dzieci uczęszczających do przedszkola objętego programem;
- inne osoby związane z placówką.

V. METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU

1. METODY

- podające (pogadanka, opowiadanie, historyjka obrazkowa, anegdota i inne)
- problemowe (konwersacje, metody aktywizujące typu inscenizacja, drama, gry dydaktyczne, dyskusja, burza mózgów i in.)
- praktyczne (ćwiczenia i działania oparte na konkretności, pokaz, symulacja, spotkania, wycieczki i in.)
- eksponujące (np. film, ekspozycja i in.)
- programowane (z użyciem np. komputera i projektora)

2. FORMY

- indywidualne
- zespołowe
- grupowe (jednolite / zróżnicowane)

VI. BLOKI TEMATYCZNE PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO I ICH CHARAKTERYSTYKA

1. BEZPIECZEŃSTWO NA CO DZIEŃ

OBSZARY Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ:

6. Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.
 11. Pomaganie dzieciom w rozumieniu istoty zjawisk atmosferycznych i w unikaniu zagrożeń.
 12. Wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt.

Cele szczegółowe do realizacji zagadnienia.	Zadania do realizacji.	Osiągnięcia dziecka.	Sposób realizacji
<ul style="list-style-type: none"> - Poznawanie zasad warunkujących bezpieczeństwo własne i innych w przedszkolu, w domu, na drodze, w środkach komunikacji. - Rozpoznawanie zagrożeń i umiejętność ich unikania. - Zachowanie ostrożności w stosunku do obcych osób, zwierząt, roślin, nieznanymi przedmiotów. - Wdrażanie do właściwego zachowania się w ruchu drogowym. - Zapoznanie z nazwami i znaczeniem znaków drogowych. - Kształtowanie umiejętności zwracania się do policjanta w trudnych sytuacjach. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bezpieczeństwo w przedszkolu. - Bezpieczeństwo w domu. - Bezpieczeństwo na drodze. - Kontakty z nieznanymi. - Numery alarmowe. - Zagrożenia płynące ze świata zwierząt i roślin. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna zasady bezpiecznej, wspólnej zabawy; - rozumie, że zachowania typu: wyrywanie zabawek, popychanie, sypanie piaskiem, rzucanie kulkami śnieżnymi mogą zagrażać bezpieczeństwu własnemu i innych; - potrafi korzystać z zabawek, sprzętu, narzędzi zgodnie z zasadami ich użytkowania; - rozumie konieczność reagowania na sygnały, polecenia nauczyciela, których celem jest przeciwdziałanie ewentualnym zagrożeniom, np. ewakuacja; 	<ul style="list-style-type: none"> - zawieranie umów/kontraktów dotyczących zachowania bezpieczeństwa w przedszkolu, podczas wycieczek i spacerów; - spacer i wycieczki; - spotkania z osobami, które dbają o bezpieczeństwo ludzi i udzielają pomocy (policjant, strażak, lekarz, pielęgniarka); - praca z wykorzystaniem historyjek obrazkowych, ilustracji, opowiadań, filmów edukacyjnych,

<ul style="list-style-type: none"> - Wdrażanie do zachowania szczególnej ostrożności w środkach lokomocji i na przystankach. - Doskonalenie umiejętności zapamiętywania numerów alarmowych 		<ul style="list-style-type: none"> - rozumie konieczność ograniczania niekontrolowanej aktywności ruchowej w sali ze względu na bezpieczeństwo swoje i innych; - bezpiecznie korzysta ze sprzętu gimnastycznego oraz terenowego w ogrodzie przedszkolnym; - nie zbiera nieznanymi owoców i roślin podczas zabaw w ogrodzie, spacerów, wycieczek; - rozumie konieczność organizowania zabaw w miejscach do tego przeznaczonych; - rozumie zagrożenia wynikające z zabaw np. stłuczonym szkłem, brudnymi odpadami, uszkodzoną zabawką itp., - sygnalizuje poczucie zagrożenia bezpieczeństwa własnego i innych; - nie oddala się od nauczyciela z wyznaczonych pomieszczeń i terenu zabawy; - respektuje zakaz dotykania lekarstw, środków chemicznych, nieznanymi roślin, przedmiotów; - rozumie niebezpieczeństwo wynikające z zabawy zapalkami, urządzeniami elektrycznymi; - nie zbliża się do gorących przedmiotów np. żelazka, piekarnika, czajnika; 	<p>wierszy, teatrzyków, bajek terapeutycznych, piosenek;</p> <ul style="list-style-type: none"> - scenki dramatyczne i sytuacyjne (np. wybieranie numerów alarmowych, zachowanie się wobec ataku psa itp.); - gry edukacyjne, zagadki, pogadanki z dziećmi na temat bezpieczeństwa; - współpraca z rodzicami.
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">- przestrzega zakazu zbliżania się do włączonych maszyn i urządzeń;- zna podstawowe zasady zachowania się nad wodą, w lesie, na placu zabaw;- zna zasady bezpieczeństwa podczas podróży samochodem, autokarem, publicznymi środkami komunikacji;- wie, że dziecko może poruszać się po ulicy tylko pod opieką osoby dorosłej;- rozpoznaje oznaczenia przejść dla pieszych, wybrane znaki drogowe, sygnalizator świetlny;- wie jak należy zachować się w sytuacji zagrożenia (np. pożaru, awarii wody, wypadku w domu lub na placu zabaw);- zna podstawowe numery alarmowe: 997, 998, 999, 112;- umie poprosić o pomoc;- wie, co znaczy określenie „obca osoba”;- zachowuje rezerwę wobec obcych ludzi;- wie jak zachować się w kontaktach ze zwierzętami;- wie jak zachować się w przypadku ataku psa;	
--	--	---	--

2. ZDROWY I HIGIENICZNY STYL ŻYCIA.

OBSZARY Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ:

2. Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku.
5. Wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej dzieci.

Cele szczegółowe do realizacji zagadnienia.	Zadania do realizacji.	Osiągnięcia dziecka.	Sposób realizacji
<ul style="list-style-type: none"> - Poznawanie zaleceń prozdrowotnych w zakresie racjonalnego odżywiania. - Poznawanie czynników zagrażających zdrowiu, związanych z żywieniem. - Aktywne uczestniczenie z „zdrowym odżywianiu” - Wdrażanie do przestrzegania i utrwalanie nawyków higienicznych. - Wdrażanie do przestrzegania zasad dbałości o ład i czystość w najbliższym otoczeniu. - Podtrzymywanie naturalnej potrzeby aktywności ruchowej dziecka. - Wdrażanie do realizacji aktywnych form wypoczynku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Produkty wpływające na utrzymanie zdrowia, określone w „Piramidzie zdrowia”. - Szkodliwość niektórych produktów spożywczych. - Higiena osobista. - Zachowania wpływające na przeciwdziałanie zagrożeniom dla zdrowia. - Higiena otoczenia. - Sprawność ruchowa. - Aktywne formy spędzania czasu wolnego. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna produkty spożywcze wpływające na utrzymanie organizmu w stanie zdrowia; - zna podstawowe zasady zdrowego odżywiania się; - rozumie związek między chorobą a leczeniem; - potrafi pokonać uprzedzenia do potraw istotnych dla zdrowia, - potrafi komponować zdrowe posiłki i aktywnie uczestniczyć w ich przygotowaniu; - rozumie konieczność ograniczania spożycia niektórych produktów (np. słodczy, chipsów) z powodu możliwości narażenia się na choroby, tj. otyłość, próchnica, cukrzyca; - wie, że dbałość o zęby jest niezbędna dla zdrowia i 	<ul style="list-style-type: none"> - pokaz, praktyczne wykonywanie czynności; -wspólne przygotowywanie zdrowych posiłków; - spotkania, pogadanki ze specjalistami np. lekarzem, pielęgniarką, stomatologiem, dietetykiem; - praca z wykorzystaniem piosenek, rymowanek, wyliczanek, wierszyków na temat zdrowia i higieny; - wspólne mycie zębów – prezentacja prawidłowego wykonywania czynności; - przekaz literacki (opowiadania, baśnie, bajki); - improwizacja ruchowa Rudolfa Labana; - praca z wykorzystaniem

		<p>estetycznego wyglądu</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, że pewne produkty mogą wywoływać alergię u niektórych osób, pomimo że powszechnie uznawane są za korzystne dla zdrowia; - wie, że ruch i zdrowe odżywianie sprzyjają zdrowiu; - dba o własny wygląd; - samodzielnie myje ręce zgodnie z kolejnymi etapami tej czynności; - samodzielnie posługuje się chusteczką do nosa, grzebieniem; - dba o czystość ciała i ubrania; - rozumie zagrożenia dla zdrowia, płynące z braku dbałości o higienę; - zna sposoby przeciwdziałania zarażaniu się chorobami: zasłania usta podczas kaszlu, nos podczas kichania; - samodzielnie i prawidłowo korzysta z urządzeń sanitarnych; - myje ręce po skorzystaniu z toalety oraz przed posiłkami, po powrocie z podwórka; - myje owoce i warzywa przed spożyciem; - zna ewentualne zagrożenia wynikające z picia wody bezpośrednio z kranu, brania do ust śniegu; 	<p>metod: A. M. Kniessów, K. Orffa, P. Dennisona, Pedagogiki Zabawy;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabawy ruchowe prowadzone metodą Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne; - zabawy ruchowe w sali, ogrodzie (orientacyjno-porządkowe, bieżne, z elementem czworakowania, z elementem skoku i podskoku, z elementem rzutu, celowania i toczenia, z elementem wspinania i wstępowania na przyrządy) - ćwiczenia poranne i gimnastyczne; - zawody i gry sportowe; - zabawy muzyczno-rytmiczne.
--	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none">- rozumie potrzebę kontrolowania i leczenia zębów;- rozumie potrzebę stosowania szczepień, poddawania się zaleceniom lekarzy;- zgłasza dorosłym dolegliwości odczuwane przez siebie lub zauważane u innych;- dba o wygląd otoczenia np. porządku w przydzielonej szafce, półce, w sali po zakończeniu zajęć, zabaw itd.,- dba o estetykę stołu podczas spożywania posiłku;- chętnie podejmuje działania o charakterze ruchowym;- wie , jak zapobiegać zmarznięciu i przegrzaniu,- rozumie wartość aktywnych form wypoczynku;- zna szkodliwe skutki spędzania czasu wolnego przed telewizorem, przy komputerze.	
--	--	--	--

3. PRZEMOC I AGRESJA

OBSZARY Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ :

1. Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych.

Cele szczegółowe do realizacji zagadnienia.	Zadania do realizacji.	Osiągnięcia dziecka.	Sposób realizacji
<ul style="list-style-type: none"> - Rozwijanie umiejętności zgodnego współżycia i współdziałania z rówieśnikami. - Rozwijanie umiejętności rozwiązywania spraw konfliktowych i dochodzenia do kompromisu. - Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, złością oraz w sytuacjach trudnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zasady bezpiecznej wspólnej zabawy. - Emocje – rozpoznawanie, nazywanie, i radzenie sobie z emocjami trudnymi. - Kształtowanie podstawowych powinności moralnych, tj. życzliwość, tolerancja, rozumienie potrzeb innych, sprawiedliwość, odpowiedzialność; 	<ul style="list-style-type: none"> - zna i przestrzega zasady bezpiecznej, wspólnej zabawy; - zna wybrane prawa dziecka; - rozpoznaje i stara się zrozumieć potrzeby i uczucia innych; - zna i podaje różne sposoby na pokonywanie złości; - umie reagować na przejawy agresji; - radzi sobie w sytuacjach konfliktowych bez stosowania agresji; - stara się akceptować porażkę; - potrafi przeprosić, gdy postąpi niewłaściwie; - wie, że nie można sprawiać swoim zachowaniem przykrości innym dzieciom; - podejmuje działania na rzecz innych; 	<ul style="list-style-type: none"> - zabawy indywidualne; - scenki sytuacyjne i dramowe; - prace zespołowe; - gry i zabawy dydaktyczne; - zabawy tematyczne; - zabawy prowadzone metodą pedagogiki zabawy; - wykorzystanie opowiadań, bajek terapeutycznych, baśni, wierszy na temat emocji, uczuć, prawidłowego zachowania się; - rozmowy i pogadanki; - udział w inscenizacjach; - praca z wykorzystaniem historyjek obrazkowych, filmów edukacyjnych, ilustracji, pacynek; - ekspresja artystyczna

		<ul style="list-style-type: none"> - szanuje własność innych; - zna pojęcia: <i>agresja</i> i <i>przemoc</i>; - umie nazwać swoje uczucia; - odgrywa i demonstruje wybrane uczucia (scenki sytuacyjne); - uczy się oswajać z własnym strachem; - bierze udział w zajęciach bezpiecznego odreagowywania złości; - potrafić utożsamić się z inną osobą; - reaguje na różne formy agresji i przemocy; - orientuje się, jakie są skutki agresji /przemocy na świecie dla ludzi; - uczy się być asertywne; - rozumie znaczenie słowa <i>zgoda</i>, <i>kompromis</i>; - dostrzega wartości: dobro, piękno, odwaga, prawda, przyjaźń, tolerancja; - rozumie, że w sytuacjach konfliktowych można spokojnie dyskutować i negocjować dla osiągnięcia kompromisu; - próbuje interpretować sytuacje z różnego punktu widzenia. 	<p>(taniec, malowanie, rysowanie);</p>
--	--	---	--

4. DZIECKO W ŚWIECIE WIRTUALNYM

OBSZARY Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

6. Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.

Cele szczegółowe do realizacji zagadnienia.	Zadania do realizacji.	Osiągnięcia dziecka.	Sposób realizacji
<p>- Wdrażanie do bezpiecznego korzystania z Internetu oraz środków masowego przekazu</p>	<p>- Internet jako wartość i pomoc w życiu codziennym ale i zagrożenie. - Telewizja: mocne i słabe strony. - Gry komputerowe.</p>	<p>-zna zagrożenia związane z korzystaniem z dostępu do sieci (np. wirtualny przyjaciel – oszust, złe samopoczucie, niedotlenienie organizmu, brak kolegów/koleżanek); -korzysta z Internetu, komputera, telewizji tylko za zgodą rodziców/osób dorosłych; -zdaje sobie sprawę, że świat wirtualny to świat iluzji (rozdzielenie rzeczywistości od świata wirtualnego – nierzeczywistego); -nie promuje zachowań agresywnych, przemocy obecnej, np. w grach komputerowych -dostrzega także pozytywny wpływ świata wirtualnego (np. rozwój myślenia, kojarzenia, wyobraźni, pogłębienie wiedzy, wzmocnienie poczucia własnej wartości, itp.)</p>	<p>- rozmowy, pogadanki na temat bezpiecznego korzystania z Internetu i środków masowego przekazu; - urozmaicanie zajęć o prezentacje multimedialne, pokazy filmów edukacyjnych, ukazywanie pozytywnych stron korzystania z Internetu.</p>

VII. EWALUACJA PROGRAMU

Program ma charakter otwarty, jego treści mogą być rozszerzone w zależności od zainteresowań dzieci, inwencji nauczyciela oraz warunków i środków dydaktycznych, jakimi dysponuje przedszkole.

Treści z zakresu programu profilaktyki nie będą stanowić odrębnego bloku tematycznego do realizacji. Okazją do ich wprowadzenia będą zajęcia i zabawy poświęcone różnorodnej tematyce i kształtujące wszechstronne umiejętności dziecka

Oceny efektów realizacji Programu Profilaktycznego, obok bieżącego monitorowania, dokonuje się na półrocznej i końcowej radzie pedagogicznej. Podstawę dla formułowania oceny realizacji programu będą stanowiły:

- wnioski z obserwacji zachowań dzieci,
- rozmowy z rodzicami,
- rozmowy z nauczycielami,
- analiza dokumentów - dziennik, plany miesięczne, wytwory dzieci, osiągnięcia w konkursach,
- analiza ankiet.

UWAGI KOŃCOWE:

- Za realizację „*Programu profilaktyki Przedszkola nr 86 „Tęczowy Świat”* odpowiedzialne są nauczycielki z poszczególnych grup wiekowych.
- Zadania realizowane będą z rodzicami dzieci w ciągu roku szkolnego 2015/2016.

DYREKTOR
Małgorzata M.Czubała